

FARRE-konferencia az integrált növényvédelemről

Franciaországban Stéphane Le Foll mezőgazdasági miniszterre történő kinevezése óta egyre nagyobb hangsúlyt kap az agroökológia olyannyira, hogy a tárcavezető kezdeményezésére elindult a „termeljünk másként” (*produire autrement*) program, aminek szlogenje a mezőgazdaság ökológiai és ökonómiai hatékonyságának egyidejű növelése. Az ebben megfogalmazottak részét képezik a Nemzetgyűlés által első olvasatban január elején már megszavazott, a francia mezőgazdaság jövőjéről szóló törvénynek is. Az elképzelés tudományos háttérének kidolgozásában nagyon komoly szerepet vállalt a nemzeti mezőgazdasági kutatóintézet, az [INRA](#), az elképzelés térnyerését pedig számos kisebb-nagyobb konferencia szolgálta az elmúlt hónapokban. Egyértelműnek látszik, hogy az agroökológiával összefüggő szemlélet-váltás csak akkor lehet sikeres, ha ebben maximális szerepet kap az agrárkutatás és a szakoktatás, nem csak a most gazdálkodók szakmai ismereteinek bővítésével, hanem a jövő gazdálkodóinak oktatásán keresztül is. Az integrált növényvédelemben nincsenek kulcsrakész eszközök, általánosan és „gombnyomásra bevethető” eszközök, nagyon nagy szerepe van az állandó megfigyelésnek és az adott pillanatnyi helyzetre adaptált döntéshozatalnak, aminek hatékonyságát, eredményességét csak a kutatás-fejlesztés és az innováció képes megteremteni, ezért az ezekre fordított forrásokat lehetőleg növelni kell.

A fentiek szellemében került sor a FARRE ([Forum des agriculteurs responsables respectueux de l'environnement](#)) egyesület szervezésében az integrált növényvédelemről szervezett konferenciára is január 16-án a Nemzetgyűlésben, aminek megrendezésében több szakmai szervezet ([GNIS](#)¹, [UIPP](#)², [UNIFA](#)³) is részt vett. A FARRE elnöke, **Christophe Grison** bevezetőjében azt hangsúlyozta, a szervezet szerint nincs akadálya annak, hogy a mezőgazdasági miniszter által is hangoztatott egyidejű ökológiai és ökonómiai hatékonyságnövelést meg lehessen valósítani, az eszközök ehhez már ma is adottak, elsősorban szemléletváltásra és odafigyelésre van szükség a termelők részéről. A vetőmag- és növényvédőszer-gyártók egyre inkább partnerek ebben, érdemi közreműködésükkel olyan agrotechnikai rendszerek dolgozhatók ki, amikkel jelentősen csökkenteni lehet a mezőgazdasági termelés környezet-terhelését a termelési szint megtartása mellett. Ezen keresztül a fogyasztók számára is pozitív üzenetek fogalmazhatók meg, egyben garantálni lehet az egészséges és környezetbarát módon előállított termékeket. **Maximilien Rouer**, a BeCitizen elnöke mindehhez hozzátette, a fogyasztó szerepe a rendszerben mind nagyobb, mivel az informatika fejlődésével egyre nagyobb befolyást tud gyakorolni a kereskedelemre és ezen keresztül közvetve a termelésre is. Ezért fontos a több százezer francia gazdálkodó körében biztosítani a szemléletváltást, mivel aki nem képes megfelelni az újabb és újabb társadalmi elvárásoknak, az rövid távon egyre komolyabb jövedelem-kiesést kénytelen elkönyvelni, hosszabb távon pedig kizárja magát a piacról. **Guy Vasseur**, az országos agrárkamara elnöke szerint a korábbi időszakokhoz képest a társadalmi, szociális faktor új elemként jelent meg a színen, aminek mindenképpen meg kell felelnie a termelésnek. Hozzátette, szakítani kell azzal a gyakorlattal, ami megpróbálja szembeállítani egymással a konvencionális és a biológiai gazdálkodást, mindkettőnek megvan a maga létjogosultsága, a döntést pedig a társadalomnak és a fogyasztóknak kell meghozniuk.

¹ Vetőmag szakmaközi szervezet

² Union des Industries de la Protection des Plantes – francia növényvédőszer-gyártók országos egyesülete

³ Union des Industries de la Fertilisation – francia műtrágya-gyártók szövetsége

Vasseur kifejtette, ugyan az agrárkamara szerepe a kamarai tanácsadói hálózaton keresztül az integrált termelési-növényvédelmi módszerrel kapcsolatos szakmai ismeretek kidolgozásában és terjesztésében megkerülhetetlen, de nem jelentenek egyedüli szereplőt ezen a téren. Aláhúzta, nagyon fontos annak a sokszereplős kutatás-fejlesztési hálózatnak a szerepe, aminek az INRA ugyanúgy része, mint az alkalmazott mezőgazdasági kutatási intézetek hálózata (ACTA), a kamarai K+F-infrastruktúra, a szakoktatási intézmények és maga a tárca is bizonyos mértékig. Meggyőződése, hogy ezt az együttműködési rendszert a jövőben tovább kell erősíteni, ugyanakkor még nyitottabbá kell tenni. Nagyon nagy fegyverténynek tartotta, hogy Franciaországban az alkalmazott mezőgazdasági kutatási intézeteken (*institut technique, IT*) keresztül a termelők maguk is aktív részesei az agrárkutatásnak és fejlesztésnek, amit más országok számára is követendő példának tart. Hozzátette, egyetért az [Écophyto-terv](#) („*leánykori nevén*” az [Écophyto-2018](#)⁴-hoz) célkitűzéseivel, az ezekkel kapcsolatos K+F-tevékenységben a kamara is érdemi részt vállalt, ám az eredmények lehetnének jobbak is, ha minden szereplő kellő intenzitással és hatékonysággal dolgozott volna. Itt elsősorban az INRA-ra célzott, szerinte a kutatóintézetben fölösleges idő- és energia-pocsékolásnak voltak tanúi, ami sajnálatos módon visszahatott a munka eredményességére is. Nagyon fontos eredmény szerinte, hogy elsősorban az agrárkamara által szervezett és lebonyolított képzési programnak köszönhetően százezres nagyságrendben vettek részt a gazdák a növényvédőszer- és műtrágya-használatot csökkenteni hivatott képzésben és szereztek erről bizonyítványt.

A jelenleg készülő, a francia mezőgazdaság jövőjéről szóló törvény kapcsán kifejtette, egyértelmű, hogy a környezetvédelmet nem lehet sem a gazdasági, sem a társadalmi szempontokkal szembeállítani, de kifejezetten büntető intézkedésekkel nem lehet érdemben ösztönözni a termelőket. Nem lehet csak egyik vagy másik szempontot sem kiemelni a másik kettő rovására, de sajnálatos módon jelenleg azt tapasztalják, hogy Le Foll miniszter az ökonómiai megközelítést kritika nélkül előtérbe helyezi, ami nem szerencsés megközelítés.

A témával kapcsolatosan megszólaló termelők hangsúlyozták, az integrált növényvédelem eszköztárában nagyon komoly szerepe van az ökológiai folytonosságot biztosító eszközöknek, amik lehetővé teszik többek között a hiperparaziták egyenletes eloszlását a művelt területen. Érdekességként megemlézték, hogy ebből a szempontból hatalmas jelentősége van az országban sokfelé megtalálható, esetenként több tízezer hektáros zárt katonai területeknek, ahol az ökoszisztéma évtizedek óta érdemi emberi beavatkozás nélkül fejlődik, így alapvető kiindulási forrását jelentik a már említett hiperparazitáknak, menedéket adnak számos, a termelés szempontjából hasznos „közreműködőnek” tartott állatfaj számára. A gazdák föladata „csupán” az, hogy ezektől a területektől kiindulva minél nagyobb távolságig képesek legyenek biztosítani az ökológiai folytonosságot. Hozzátették, az integrált növényvédelemre való átállás mindenképpen több élömunkát igényel, elsősorban nem a konkrét beavatkozások elvégzése, hanem a valóban több időt igénylő szakmai, a szükséges beavatkozásokkal kapcsolatos döntések meghozatalához elengedhetetlen megfigyelések miatt. Ilyen megközelítésben elmondható, hogy ez a fajta termelési mód egyértelmű pozitív társadalmi hatással is jár a munkahelyteremtés okán. Fontos adalék, hogy erre a területre is érvényes az „*egy fecske nem csinál nyarat*” elv, azaz elengedhetetlen az ismeretek minél eredményesebb és széles körű terjesztése a gazdák körében, valamint a meggyőzésük is.

André Fougeroux, az UIPP képviselőjében emlékeztetett arra, hogy a közvélekedéssel ellentétben a növényvédőszer-gyártók nem érdekeltek a mértéktelen szerforgalmazással, mivel ez hosszabb távon saját érdekeik ellen hatna. Ellenkezőleg, komoly üzleti lehetőségként

⁴ <http://agriculture.gouv.fr/ecophyto-2018.510>

tekintenek az integrált növényvédelemre és nagyon komoly forrásokat mozgósítanak a bio-kontrollban használható termékek fejlesztésére. A vetőmag szakmaközi szervezet (GNIS) igazgatója, **Daniel Segonds** szerint a genetika, és így értelem szerűen a nemesítés szerepe megkerülhetetlen, mivel ezen keresztül lehet azokat a tolerancia- és rezisztencia-forrásokat beépíteni az egyes fajtákba, amik a vertikális, de leginkább a hosszú távon sokkal fontosabb horizontális rezisztencia kialakításához és így az integrált termelésben való érdemi fajtahasználat szempontjából fontosak. **Bertrand de Launay** (InVivo Agro) hangsúlyozta, az integrátorok – ezen belül is elsősorban a szövetkezetek – szerepe nagyon fontos az ismeretanyag terjesztésében, a termelők meggyőzésében. Tapasztalataik szerint az integrált növényvédelem eredményes alkalmazása a gazdálkodói jövedelmek szignifikáns növelését eredményezi, ez pedig mindennél hatékonyabb érv a gazdákkal folytatott vélemény-cserében. Nyomatékosította a jelen lévőkben, hogy a francia mezőgazdaság a nemzetgazdaság második legnagyobb exportőre, a társadalom élelmezés- és élelmiszer-biztonságának megteremtésével pedig érdemben hozzájárult ahhoz, hogy a franciák tovább és jobban éljenek. Ezeket az eredményeket nem szabad figyelmen kívül hagyni, ezért arra kér mindenkit, alaposan gondolja végig, mielőtt a környezetvédelemre vagy más okokra hivatkozva támadja a francia agráriumot. Vitathatatlan, hogy mindent és mindig lehet jobban csinálni, de az elért eredményeket meg kell tartani, ez a nemzetgazdaság és a társadalom közös érdeke – tette hozzá.

Somogyi Norbert, Párizs